

Склад робочої групи: В.Василенко, Ю.Ганущак, С.Головатий, Ю.Ключковський, Ю.Кириченко, М.Козюбра, І.Коліушко, В.Мусіяка, А.Ткачук

ПОРІВНЯЛЬНА ТАБЛИЦЯ
до проекту Закону України "Про внесення змін до Конституції України (щодо децентралізації влади)"

Чинна редакція Конституції України	Пропозиції науковців та експертів щодо нової редакції Конституції України
1	2
Стаття 85. До повноважень Верховної Ради України належить:	Стаття 85. До повноважень Верховної Ради України належить:
29) утворення і ліквідація районів , встановлення і зміна меж районів і міст , віднесення населених пунктів до категорії міст, найменування і перейменування населених пунктів і районів ;	29) утворення і ліквідація адміністративно-територіальних одиниць , встановлення і зміна їхніх меж і найменувань ; віднесення поселень до категорії міст; найменування і перейменування поселень ;
30) призначення чергових та позачергових виборів до органів місцевого самоврядування ;	<i>Вилучити</i>
Стаття 92. Виключно законами України визначаються:	Стаття 92. Виключно законами України визначаються:
13) територіальний устрій України;	13) адміністративно-територіальний устрій України;
16) статус столиці України; спеціальний статус інших міст ;	16) статус Києва як столиці України, особливості статусу інших адміністративно-територіальних одиниць ;
Стаття 106. Президент України:	Стаття 106. Президент України:
	21-1) зупиняє повноваження виборних органів місцевого

	самоврядування з підстав, визначених Конституцією;
Стаття 118. Виконавчу владу в областях і районах, містах Києві та Севастополі здійснюють місцеві державні адміністрації.	Стаття 118. Виконавчу владу в областях і повітах, у Києві та Севастополі здійснюють державні урядники та територіальні органи центральних органів виконавчої влади. Державний урядник центрального повіту області одночасно виконує функції державного урядника області в межах, визначених законом.
Особливості здійснення виконавчої влади у містах Києві та Севастополі визначаються окремими законами України.	Особливості здійснення виконавчої влади у Києві, Севастополі визначаються окремими законами України.
Склад місцевих державних адміністрацій формують голови місцевих державних адміністрацій	<i>Вилучити</i>
Голови місцевих державних адміністрацій призначаються на посаду і звільняються з посади Президентом України за поданням Кабінету Міністрів України.	Державний урядник є державним службовцем і призначається на посаду та звільняється з посади Кабінетом Міністрів України за результатами конкурсного відбору в порядку, визначеному законом.
Голови місцевих державних адміністрацій при здійсненні своїх повноважень відповідальні перед Президентом України і Кабінетом Міністрів України, підзвітні та підконтрольні органам виконавчої влади вищого рівня.	Державний урядник при здійсненні своїх повноважень відповідальний перед Кабінетом Міністрів України, підзвітний та підконтрольний Кабінету Міністрів України.
Місцеві державні адміністрації підзвітні і підконтрольні радам у частині повноважень, делегованих їм відповідними районними чи обласними радами.	<i>Вилучити</i>
Місцеві державні адміністрації підзвітні і підконтрольні органам виконавчої влади вищого рівня.	<i>Вилучити</i>
Рішення голів місцевих державних адміністрацій, що суперечать Конституції та законам України, іншим актам законодавства	<i>Викласти в іншій редакції в статті 119</i>

України, можуть бути відповідно до закону скасовані Президентом України або головою місцевої державної адміністрації вищого рівня.	
Обласна чи районна рада може висловити недовіру голові відповідної місцевої державної адміністрації, на підставі чого Президент України приймає рішення і дає обґрунтовану відповідь.	<i>Вилучити</i>
Якщо недовіру голові районної чи обласної державної адміністрації висловили дві третини депутатів від складу відповідної ради, Президент України приймає рішення про відставку голови місцевої державної адміністрації.	<i>Вилучити</i>
Стаття 119. Місцеві державні адміністрації на відповідній території забезпечують:	Стаття 119. Державний урядник на відповідній території:
1) виконання Конституції та законів України, актів Президента України, Кабінету Міністрів України, інших органів виконавчої влади;	1) у межах і в порядку, визначених законом, здійснює нагляд за відповідністю актів органів місцевого самоврядування Конституції та законам України;
2) законність і правопорядок; додержання прав і свобод громадян;	2) організаційно забезпечує діяльність державних інспекцій на місцевому рівні;
3) виконання державних і регіональних програм соціально-економічного та культурного розвитку, програм охорони довкілля, а в місцях компактного проживання корінних народів і національних меншин - також програм їх національно-культурного розвитку;	3) координує діяльність територіальних органів центральних органів виконавчої влади;
4) підготовку та виконання відповідних обласних і районних бюджетів;	4) координує діяльність усіх територіальних органів центральних органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування в умовах надзвичайного чи воєнного стану;
5) звіт про виконання відповідних бюджетів та програм;	5) здійснює інші повноваження, визначені Конституцією та законом.
6) взаємодію з органами місцевого самоврядування;	
7) реалізацію інших наданих державою, а також делегованих відповідними радами повноважень.	Рішення державного урядника, що суперечить Конституції та законам України, може бути відповідно до закону скасоване Кабінетом Міністрів України.

Розділ ІХ ТЕРИТОРІАЛЬНИЙ УСТРІЙ УКРАЇНИ	Розділ ІХ АДМІНІСТРАТИВНО-ТЕРИТОРІАЛЬНИЙ УСТРІЙ УКРАЇНИ
Стаття 132. Територіальний устрій України ґрунтується на засадах єдності та цілісності державної території, поєднання централізації і децентралізації у здійсненні державної влади, збалансованості і соціально-економічного розвитку регіонів , з урахуванням їх історичних, економічних, екологічних, географічних і демографічних особливостей, етнічних і культурних традицій.	Стаття 132. Адміністративно-територіальний устрій України ґрунтується на засадах єдності та цілісності державної території, децентралізації влади, повсюдності та спроможності місцевого самоврядування, сталого розвитку адміністративно-територіальних одиниць з урахуванням історичних, економічних, екологічних, географічних і демографічних особливостей, етнічних і культурних традицій.
Стаття 133. Систему адміністративно-територіального устрою України складають: Автономна Республіка Крим, області, райони, міста, райони в містах, селища і села.	Стаття 133. Систему адміністративно-територіального устрою складають адміністративно-територіальні одиниці: волості, повіти, регіони.
	Волостю є адміністративно-територіальна одиниця, до якої входять одне або декілька поселень міського або сільського типу.
	Повітом є проміжна (субрегіональна) адміністративно-територіальна одиниця, яка складається з волостей.
До складу України входять: Автономна Республіка Крим, Вінницька, Волинська, Дніпропетровська, Донецька, Житомирська, Закарпатська, Запорізька, Івано-Франківська, Київська, Кіровоградська, Луганська, Львівська, Миколаївська, Одеська, Полтавська, Рівненська, Сумська, Тернопільська, Харківська, Херсонська, Хмельницька, Черкаська, Чернівецька, Чернігівська області, міста Київ та Севастополь.	Регіонами України є Автономна Республіка Крим, області, Київ, Севастополь.
	Порядок утворення, ліквідації, зміни меж адміністративно-територіальних одиниць та поселень визначаються законом.

Міста Київ та Севастополь мають спеціальний статус, який визначається законами України.	Особливості статусу Києва як столиці України визначаються окремим законом.
Розділ XI МІСЦЕВЕ САМОВРЯДУВАННЯ	Розділ XI МІСЦЕВЕ САМОВРЯДУВАННЯ
Стаття 140. Місцеве самоврядування є правом територіальної громади - жителів села чи добровільного об'єднання у сільську громаду жителів кількох сіл, селища та міста - самостійно вирішувати питання місцевого значення в межах Конституції і законів України.	Стаття 140. Місцеве самоврядування є правом і спроможністю громади (спільноти мешканців) волості самостійно вирішувати питання місцевого значення в межах встановлених Конституцією і законами України як безпосередньо, так і через органи місцевого самоврядування.
Особливості здійснення місцевого самоврядування в містах Києві та Севастополі визначаються окремими законами України.	<i>Викласти в іншій редакції частиною шостою цієї статті</i>
Місцеве самоврядування здійснюється територіальною громадою в порядку, встановленому законом, як безпосередньо, так і через органи місцевого самоврядування: сільські, селищні, міські ради та їх виконавчі органи.	Органами місцевого самоврядування волості є голова волості, рада волості та її виконавчий орган.
	Органами місцевого самоврядування повіту, області є відповідно повітова чи обласна ради, та їх виконавчі органи.
	Розмежування повноважень між органами місцевого самоврядування, що утворюються в адміністративно-територіальних одиницях різних рівнів, визначається законом на основі принципу субсидіарності.
	Органами місцевого самоврядування в Києві є Київський міський голова, Київська рада та її виконавчий орган.
	Особливості організації місцевого самоврядування в Києві визначаються законом.

<p>Питання організації управління районами в містах належить до компетенції міських рад.</p>	<p>Рада волості сприяє залученню мешканців до управління місцевими справами відповідно до закону та статутів волостей.</p>
<p>Сільські, селищні, міські ради можуть дозволяти за ініціативою жителів створювати будинкові, вуличні, квартальні та інші органи самоорганізації населення і наділяти їх частиною власної компетенції, фінансів, майна.</p>	<p>Рада волості може передавати органам територіальної самоорганізації населення виконання окремих функцій свого виконавчого органу в межах визначених законом та наділяти їх фінансами і майном для здійснення таких функцій.</p>
<p>Стаття 141. До складу сільської, селищної, міської, районної, обласної ради входять депутати, які обираються жителями села, селища, міста, району, області на основі загального, рівного, прямого виборчого права шляхом таємного голосування.</p> <p>Строк повноважень сільської, селищної, міської, районної, обласної ради, депутати якої обрані на чергових виборах, становить п'ять років. Припинення повноважень сільської, селищної, міської, районної, обласної ради має наслідком припинення повноважень депутатів відповідної ради.</p>	<p>Стаття 141. До складу ради волості, повіту, області входять депутати, яких обирають мешканці волості (волостей) на вільних та прямих виборах на основі загального, рівного виборчого права шляхом таємного голосування.</p> <p>Строк повноважень депутатів ради волості, повіту, області, обраних на чергових виборах, становить три роки.</p> <p>Громадам волостей гарантується відповідно до закону представництво в раді повіту та області, до яких вони належать.</p>
<p>Територіальні громади на основі загального, рівного, прямого виборчого права обирають шляхом таємного голосування відповідно сільського, селищного, міського голову, який очолює виконавчий орган ради та голоує на її засіданнях.</p> <p>Строк повноважень сільського, селищного, міського голови, обраного на чергових виборах, становить п'ять років.</p>	<p>Мешканці волості на вільних та прямих виборах на основі загального, рівного виборчого права обирають шляхом таємного голосування голову волості, який очолює виконавчий орган ради.</p> <p>Строк повноважень голови волості, обраного на чергових виборах, становить три роки.</p> <p>Підстави і порядок дострокового припинення повноважень голови волості, усього складу відповідної ради чи окремого депутата цієї ради визначаються Конституцією і законом.</p>
<p>Чергові вибори сільських, селищних, міських, районних, обласних рад, сільських, селищних, міських голів відбуваються в останню неділю жовтня п'ятого року повноважень відповідної ради чи відповідного голови, обраних на чергових виборах.</p>	<p>Чергові вибори рад волостей, повітів, областей, голів волостей відбуваються в останню неділю жовтня третього року повноважень відповідної ради чи відповідного голови, обраних на чергових виборах.</p>
	<p>Позачергові вибори рад волостей, повітів, областей, голів</p>

	<p>волостей проводяться у строк не пізніше ста днів з дня виникнення підстав для їх проведення. День голосування на позачергових виборах рад волостей, повітів, областей визначається відповідно до закону. У випадку призначення тимчасового державного уповноваженого позачергові вибори рад волостей, повітів, областей, голів волостей проводяться в останню неділю строку повноважень тимчасового державного уповноваженого.</p>
<p>Статус голів, депутатів і виконавчих органів ради та їхні повноваження, порядок утворення, реорганізації, ліквідації визначаються законом.</p>	<p>Статус голів волостей, депутатів рад волостей, повітів, областей та їхні повноваження, порядок утворення, реорганізації та ліквідації виконавчих органів цих рад та їхні повноваження визначаються законом.</p>
<p>Голова районної та голова обласної ради обираються відповідною радою і очолюють виконавчий апарат ради.</p>	<p>Голова ради повіту та голова ради області обираються відповідними радами. Рада повіту, рада області обирає голову виконавчого органу ради і за його поданням формує склад цього органу.</p>
<p>Стаття 142. Матеріальною і фінансовою основою місцевого самоврядування є рухоме і нерухоме майно, доходи місцевих бюджетів, інші кошти, земля, природні ресурси, що є у власності територіальних громад сіл, селищ, міст, районів у містах, а також об'єкти їхньої спільної власності, що перебувають в управлінні районних і обласних рад.</p>	<p>Стаття 142. Матеріальною і фінансовою основою місцевого самоврядування є: рухоме і нерухоме майно, земля, природні ресурси – що є у власності громади волості; місцеві податки і збори, частина державних податків та інші доходи місцевих бюджетів.</p> <p>Об'єкти спільної власності громад волостей перебувають в управлінні повітової чи обласної ради та утримуються за рахунок коштів відповідно повітового чи обласного бюджету.</p> <p>Держава забезпечує сумірність фінансових ресурсів та обсягу повноважень місцевого самоврядування, визначених Конституцією та законами України.</p>
<p>Територіальні громади сіл, селищ і міст можуть об'єднувати на договірних засадах об'єкти комунальної власності, а також кошти бюджетів для виконання спільних проектів або для спільного</p>	<p>Громади волостей можуть об'єднувати на договірних засадах об'єкти комунальної власності, а також кошти бюджетів для виконання спільних проектів або для спільного фінансування (утримання)</p>

<p>фінансування (утримання) комунальних підприємств, організацій і установ, створювати для цього відповідні органи і служби.</p>	<p>комунальних підприємств, організацій і установ, створювати для цього відповідні органи і служби.</p>
<p>Держава бере участь у формуванні доходів бюджетів місцевого самоврядування, фінансово підтримує місцеве самоврядування. Витрати органів місцевого самоврядування, що виникли внаслідок рішень органів державної влади, компенсуються державою.</p>	<p>Держава бере участь у формуванні доходів бюджетів місцевого самоврядування, фінансово підтримує місцеве самоврядування. Витрати органів місцевого самоврядування, що виникли внаслідок рішень органів державної влади, компенсуються державою.</p>
<p>Стаття 143. Територіальні громади села, селища, міста безпосередньо або через утворені ними органи місцевого самоврядування управляють майном, що є в комунальній власності; затверджують програми соціально-економічного та культурного розвитку і контролюють їх виконання; затверджують бюджети відповідних адміністративно-територіальних одиниць і контролюють їх виконання; встановлюють місцеві податки і збори відповідно до закону; забезпечують проведення місцевих референдумів та реалізацію їх результатів; утворюють, реорганізують та ліквідовують комунальні підприємства, організації і установи, а також здійснюють контроль за їх діяльністю; вирішують інші питання місцевого значення, віднесені законом до їхньої компетенції.</p>	<p>Стаття 143. Громади волостей безпосередньо або через органи місцевого самоврядування управляють майном, що є в комунальній власності; затверджують бюджети відповідних волостей і контролюють їх виконання; встановлюють місцеві податки і збори відповідно до закону; забезпечують реалізацію результатів місцевих референдумів; утворюють, реорганізують та ліквідовують комунальні підприємства, організації і установи, а також здійснюють контроль за їх діяльністю; вирішують інші питання місцевого значення.</p>
<p>Обласні та районні ради затверджують програми соціально-економічного та культурного розвитку відповідних областей і районів та контролюють їх виконання; затверджують районні і обласні бюджети, які формуються з коштів державного бюджету для їх відповідного розподілу між територіальними громадами або для виконання спільних проектів та з коштів, залучених на договірних засадах з місцевих бюджетів для реалізації спільних соціально-економічних і культурних програм, та контролюють їх виконання; вирішують інші питання, віднесені законом до їхньої компетенції.</p>	<p>Обласні та повітові ради затверджують обласні та повітові бюджети для виконання спільних проектів, у тому числі за рахунок коштів, залучених на договірних засадах з місцевих бюджетів, та контролюють їх виконання; вирішують інші питання, віднесені законом до їхньої компетенції.</p> <p>Обласні ради затверджують регіональні програми соціально-економічного та культурного розвитку відповідних областей і контролюють їх виконання.</p>
<p>Органам місцевого самоврядування можуть надаватися законом окремі повноваження органів виконавчої влади. Держава фінансує</p>	<p>Виконавчим органам місцевого самоврядування відповідно до закону можуть надаватися окремі повноваження органів виконавчої</p>

<p>здійснення цих повноважень у повному обсязі за рахунок коштів Державного бюджету України або шляхом віднесення до місцевого бюджету у встановленому законом порядку окремих загальнодержавних податків, передає органам місцевого самоврядування відповідні об'єкти державної власності.</p>	<p>влади. Держава фінансує здійснення цих повноважень у повному обсязі за рахунок коштів Державного бюджету України, передає органам місцевого самоврядування відповідні об'єкти державної власності. Такі повноваження можуть бути відкликані з підстав і в порядку, визначених законом.</p>
<p>Органи місцевого самоврядування з питань здійснення ними повноважень органів виконавчої влади підконтрольні відповідним органам виконавчої влади.</p>	<p>Виконавчі органи місцевого самоврядування з питань здійснення ними повноважень органів виконавчої влади підконтрольні відповідним органам виконавчої влади.</p>
<p>Стаття 144. Органи місцевого самоврядування в межах повноважень, визначених законом, приймають рішення, які є обов'язковими до виконання на відповідній території.</p>	<p>Стаття 144. Органи місцевого самоврядування в межах повноважень, визначених законом, приймають рішення, які є обов'язковими до виконання на відповідній території.</p>
<p>Рішення органів місцевого самоврядування з мотивів їх невідповідності Конституції чи законам України зупиняються у встановленому законом порядку з одночасним зверненням до суду.</p>	<p>Рішення органів місцевого самоврядування з мотивів їх невідповідності Конституції і законам України в порядку і строки, визначені законом, зупиняє державний урядник з одночасним зверненням до суду.</p>
	<p>Повноваження виборного органу місцевого самоврядування у разі виходу ним за межі повноважень, встановлених Конституцією та законом, зупиняються Президентом України.</p> <p>У разі зупинення повноважень виборного органу місцевого самоврядування Кабінет Міністрів України призначає тимчасового державного уповноваженого в порядку, визначеному законом, на строк не більше одного року.</p> <p>Тимчасовому державному уповноваженому підпорядковуються відповідні виконавчі органи місцевого самоврядування.</p>
<p>Стаття 145. Права місцевого самоврядування захищаються в судовому порядку.</p>	<p>Стаття 145. Права місцевого самоврядування захищаються в судовому порядку.</p>
	<p>Варіант вирішення питання особливого статусу Севастополя: Перехідні положення. До припинення перебування іноземних військових формувань в</p>

Севастополі, його статус та особливості функціонування місцевого самоврядування і здійснення виконавчої влади визначаються законом.
--